

Programma van maatregelen

Westende, Vakantiestraat
Archeologienota

Inhoud

1	Gemotiveerd advies	2
2	Programma van maatregelen	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Aanleiding van het vooronderzoek	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3	Resultaten van het vooronderzoek.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.4	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.5	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 Gemotiveerd advies

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt voor een terrein te Westende, Vakantiestraat

Alle aspecten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem konden uitgevoerd worden om voor het terrein tot een voldoende uitspraak te komen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed te komen. Geofysisch onderzoek was niet mogelijk geweest op het terrein vanwege de vele verstoringen en vergravingen en gezien de verwachte diepte van het archeologisch niveau. Een veldkartering leverde geen kenniswinst op aangezien er door voormalige afbraak van de bebouwing geen bouwvoor meer aanwezig was. Het Landschappelijk bodemonderzoek teneinde de diepte van het archeologisch niveau te bepalen werd uitgevoerd en beschreven in het Verslag van Resultaten. Verschillende bevindingen in acht genomen, stelt BAAC Vlaanderen bvba vast dat verder vooronderzoek voor het plangebied aan de Vakantiestraat te Westende niet te verantwoorden is.

Hieronder een opsomming van deze bevindingen.

- De drie boringen waarin een archeologisch niveau werd aangetroffen in het noorden van het plangebied liggen net buiten de toekomstige verstoring. Ze vertegenwoordigen bovendien een gebied dat qua oppervlakte te klein is om in een rurale omgeving voldoende kenniswinst op te leveren.
- De twee positieve boringen in het zuiden van het plangebied liggen daarentegen wel binnen de toekomstige bodemverstoringen, maar aangezien de boringen 18, 19 en 20 rond boringen 21 en 22 negatief werden bevonden, lijkt de grootte van het potentiële archeologische vlak vrij klein (ca 1600 m²), waarbij de kenniswinst op zijn minst laag wordt geschat.
- Beide clusters met positieve boringen liggen ver uit elkaar, elk aan een tegenovergestelde zijde van het plangebied. Het beeld dat door verder archeologisch onderzoek kan verkregen worden zal op zijn best fragmentarisch zijn.
- De archeologische relevantie van de lokale cultuurlagen wordt echter laag ingeschat. Deze niveau komen immers vaak bijzonder lokaal voor en hebben een beperkte omvang. Vaak ontstonden ze in een erg kort tijdspanne en werden ze kort na ontstaan overstoven door latere duinvorming. Deze lagen vertegenwoordigen dan ook in regel een korte fase extensieve landschapsexploitatie. Het duinenlandschap was tijdens die periode echter nog steeds erg dynamisch. Substantiële bewoningssporen worden dan ook niet verwacht ter hoogte van dergelijke cultuurlagen. De vondst van een aardewerk fragment is daarenboven geen aanwijzing voor de aanwezigheid van een archeologische site geassocieerd met dergelijke niveaus. Zo bleek uit onderzoek op onder andere de site van Nieuwpoort Recollettenstraat dat een tijdens de middeleeuwen ontstaan duinlichaam bijzonder veel archeologische vondsten kan bevatten – zelf de pakketten stuifzand. Ook tijdens dit onderzoek werden lokale cultuurlagen aangetroffen (met en dikte tot 60 cm). Er werden echter geen substantiële of relevante (bewonings-) sporen aangetroffen die met deze laag geassocieerd kunnen worden.
- Een volgende bevinding is de ligging van het plangebied. Het situeert zich in een streek waar bewoning voor de late middeleeuwen mogelijk kan zijn geweest, maar slechts ruraal. Het aantal sporen die verwacht kan worden is vrij laag in tegenstelling tot gebieden waarvan geweten is dat zij een grote densiteit aan bewoning heeft ondergaan. Dit in combinatie met de grootte van het positief geachte terrein is niet te verantwoorden.
- Tenslotte is de kosten batenanalyse voor vervolgonderzoek niet in verhouding met de kenniswinst. Vooronderzoek in de vorm van proefputten en/of proefsleuven in een duingebied, waar op ca. 2 m diepte een cultuurlaag aanwezig is, is veel arbeidsintensiever dan

buiten een duingebied. Ter hoogte van het maaiveld moet een grotere oppervlakte opengetrokken worden om op 2 m diepte een veilige omgeving te creëren voor het onderzoeksteam.

Bovenop de jonge duinafzettingen (C-horizonten) bevinden zich puinlagen en zandige lagen al dan niet met puinfragmenten die reeds werden afgegraven. Hierdoor is geen archeologica meer te verwachten in deze bovenste lagen. Daaronder bevinden zich duinafzettingen bovenop een kleipakket. Dit pakket is het gevolg van de vorming van slikken en schorren. Deze ontstaan op plaatsen die zich niet langer permanent onder water bevinden maar slechts bij vloed (slikke) of springtij/stormvloeden (schorre) nog overstroomd worden.¹ Het plangebied kon binnen deze onstabiele fase onmogelijk aantrekkelijk zijn geweest voor de mens. Er blijft, binnen het plangebied, slechts lokaal de mogelijkheid voor de mens om activiteiten uit te voeren op de duinen die zich geleidelijk aan hebben ontwikkeld bovenop de slikken en schorren.

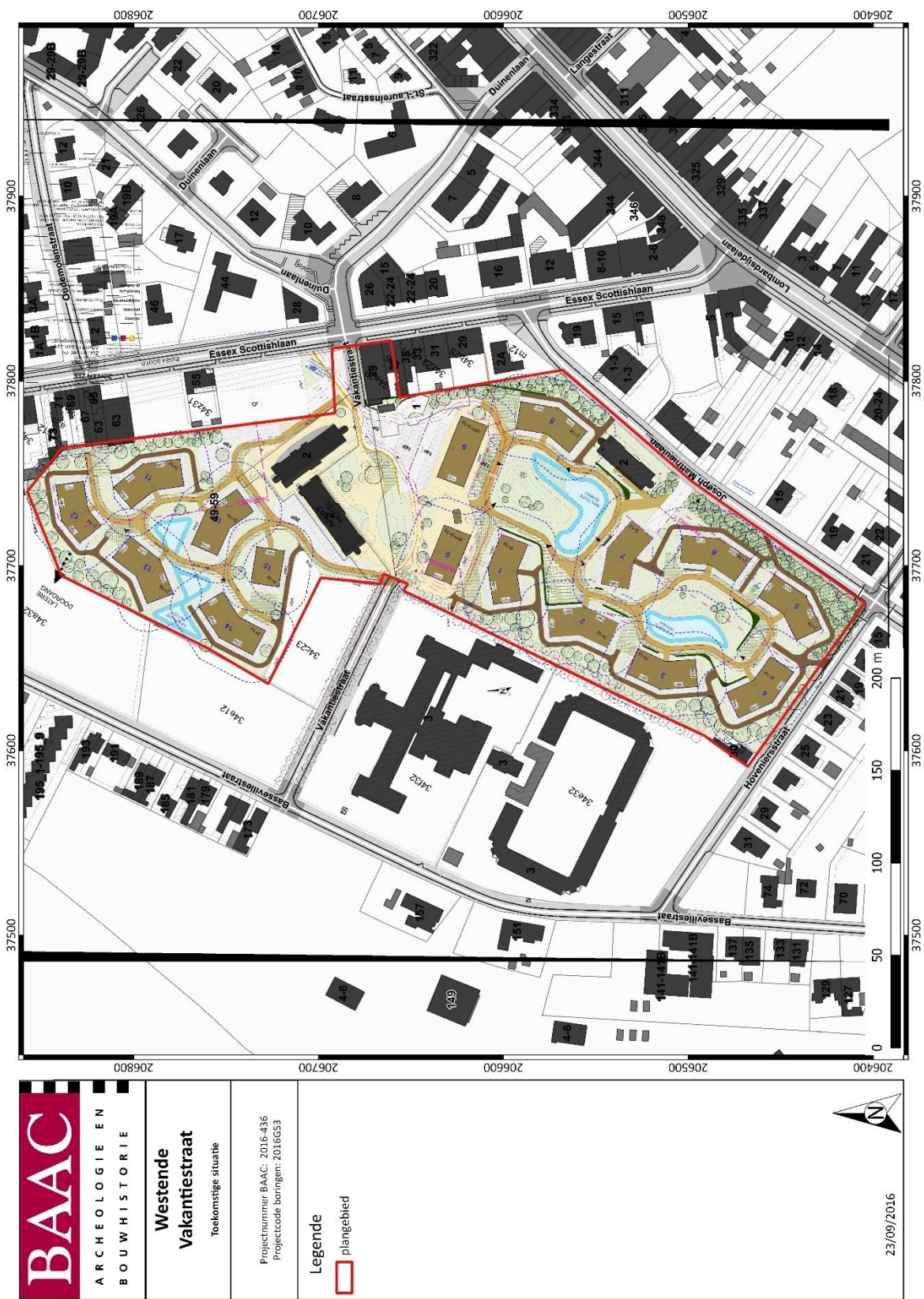
Binnen het plangebied zijn slechts enkele stabilisatiehorizonten aangetroffen die niet over het hele terrein lopen. Midden deze instabiele duin is slechts één substantiële laag waargenomen waaruit een scherp afkomstig is. Ook de variabiliteit in dikte van deze horizonten, lijkt de incoherentie tussen de verspreide cultuurlagen te bevestigen. Daarbovenop rekening houdend met de schrale zandige bodem en de onaantrekkelijkheid voor landbouw e.a. activiteiten is dit onderzoeksgebied niet geschikt voor verder relevant archeologisch onderzoek.

Een volgende bevinding is de ligging van het plangebied. Het situeert zich in een streek waar bewoning tot in de (late) middeleeuwen mogelijk kan zijn geweest, maar slechts ruraal. Het aantal sporen die verwacht kan worden is vrij laag in tegenstelling tot gebieden waarvan geweten is dat zij een grote densiteit aan bewoning heeft ondergaan. Dit in combinatie met de beperkte omvang van het positief geachte terrein is niet te verantwoorden.

Tenslotte is de kosten batenanalyse voor vervolgonderzoek niet in verhouding met de kenniswinst. Vooronderzoek in de vorm van proefputten en/of proefsleuven in een duingebied, waar op ca 2 m diepte een cultuurlaag aanwezig is, is veel arbeidsintensiever dan buiten een duingebied. Ter hoogte van het maaiveld moet een grotere oppervlakte opengetrokken worden om op 2 m diepte een veilige omgeving te creëren voor het onderzoeksteam. Rekening houdend met deze technische gegevens, kan de negatieve kosten batenanalyse slechts bevestigen.

BAAC Vlaanderen bvba stelt vast dat dit vooronderzoek voldoende informatie heeft gegenereerd om de lage archeologische waarde van het onderzoeksgebied te staven. Hierbij wordt, indien archeologische sporen aanwezig zijn, de kenniswinst te laag geacht. Verder onderzoek gaat bijgevolg geen kennisvermeerdering met zich mee brengen, maar zal slechts een versnipperd beeld opleveren.

¹ Doeglas et al. 1973, 467.

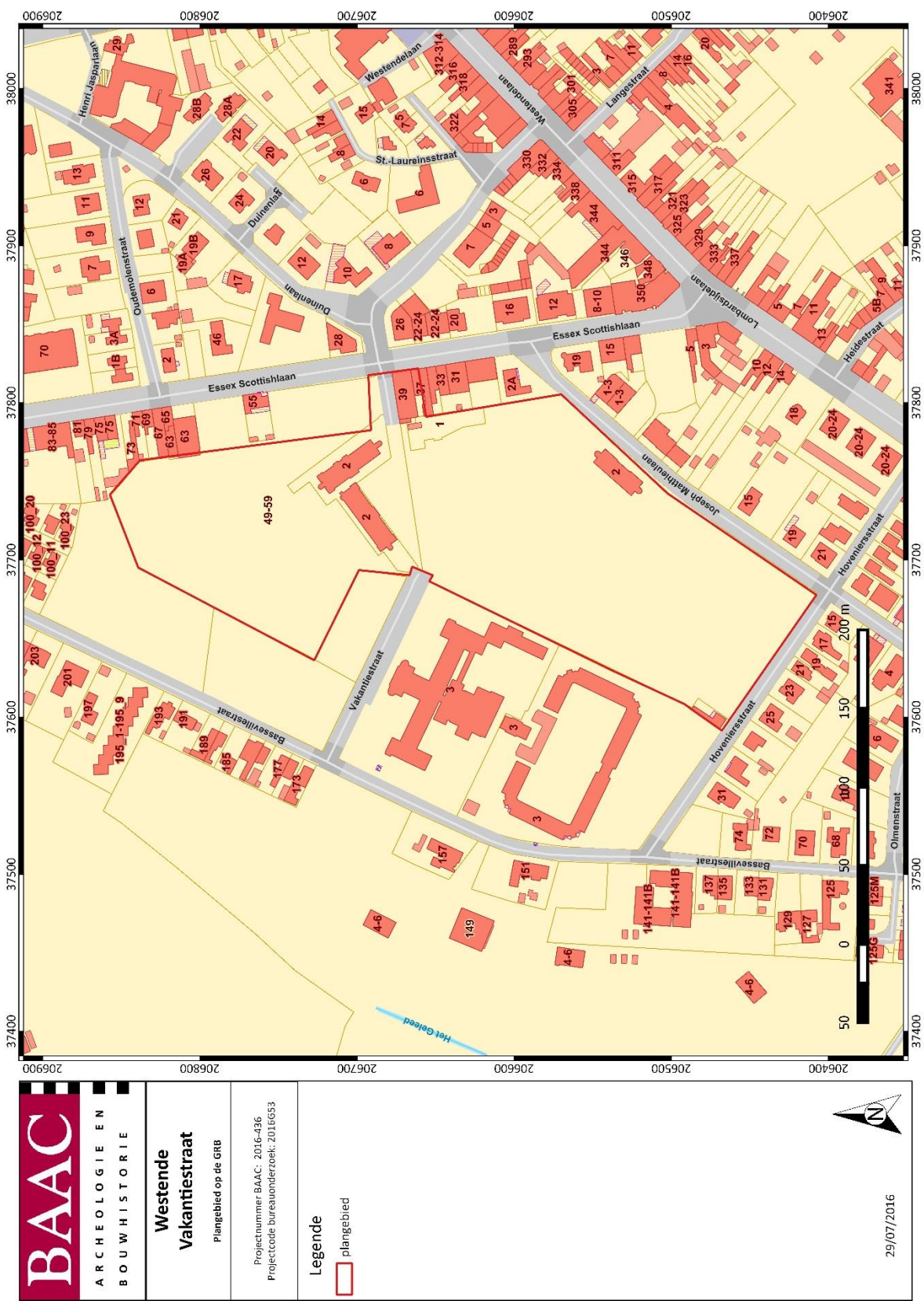

Figuur 1: overlay van de geplande ingreep (GRB kadasterkaart uit Geopunt)

2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Naam site:	Westende, Vakantiestraat
Onderzoek:	Archeologienota zonder vooronderzoek
Ligging:	Vakantiestraat, Westende, Middelkerke, West-Vlaanderen
Kadaster:	Middelkerke, 10 AFD/Westende/, Sectie A, Percelen: 0034C 02, 0034D 32, 0037C 6, 0037E 6 (zie figuur 4)
Coördinaten:	NW X: 37636,7 Y: 206727,0 NO X: 37764,6 Y: 206837,4 ZW X: 37592,4 Y: 206468,0 ZO X: 37806,7 Y: 206569,1
Uitvoerder:	BAAC Vlaanderen bvba
Erkenningsnummer BAAC Vlaanderen:	2015/00020
Projectcode BAAC Vlaanderen:	2016-436
Projectcode bureauonderzoek:	2016G53
Erkend archeoloog/veldwerkleider:	Christine Swaelens; 2016/00150
Grootte projectgebied:	4,73 ha
Uitvoeringsperiode:	29/07/2016-30/09/2016
Reden van de ingreep:	Verkavelingsaanvraag voor de aanleg van 15 bouwblokken georganiseerd in een parkzone met een centraal activiteitenplein en 3 ondergrondse parkeercomplexen

Figuur 2: Situering van het plangebied op de GRB (GRB kadasterkaart uit Geopunt).

2.2 Verder vooronderzoek

Gezien de zeer geringe kans dat er binnen het plangebied intacte archeologische resten aanwezig zijn binnen de verspreide aanwezigheid van cultuurlagen, stelt BAAC geen verder vooronderzoek voor.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.